

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

OVERIJSSCHE
STAD-, DIJK- EN MARKEREGTEN.

VEREENIGING TOT BEOEFENING
VAN OVERIJSSELSCH REGT EN GESCHIEDENIS.

OVERIJSSELSCH
STAD-, DIJK- EN MARKEREGTEN.

DERDE DEEL. VIERDE STUK.

MARKEREGT VAN ARCHUM.

ZWOLLE,
DE ERVEN J. J. TIJL.
1874.

NED.
LETTERK.

BESCHRIJVING DER HANDSCHRIFTEN.

Van deze marke zijn de regten allcen bekend door een handschriftje in 12° in een oud perkamenten bandje, waarop door M^r. Heerkens geschreven is: *Memoriaal van Marken en Dijken*. Het is N°. 62 der Bibliotheek van de Vereeniging. De hand is uit de 16^e eeuw.

De marke van Archum was gewaard in die van Dalms-holte. Denkelyk was de naam oudtijds *Arachem* en zij komt dan reeds voor in het jaar 947. (Zie Nijhoffs Gedenkw., I. n°. 93; Lacomblet, Urkb. des Niederrheins, I. n°. 97.)

DIJT SIJNT DIE WILKORE VAN ARCHUM

1. Jtem gheen Erffgen. en sal holt en wech geuen bij iii ff.
2. Jtem gheen Erffgen. noch mejer en sall ecken holt houwen elke stam bij iii ff ende elke toech I ff.
3. Jtem inden lindsloe machmen houwen noetdrufte to tunen na manijeren als dat alle Jair de Erffgen. insetten.
4. Jtem soe wie dat ecken holt brant het sij wter hege of wten lindsloe die breket een oert van een pont van elke toech.
5. Item ander holt ende huls ende daen ¹⁾ wter heghe sal oic nijenant houwen elke stam bij I ff.
6. Jtem dat soe wije wtstellinghe doet die breect x olde schilde Ende wije dat wtbrengt ende meldet die sal hebben I pont Ende dat sal hem die bureu zwaerne van stonden an geuen.
7. Jtem Elck Erffgen. off hoer kijnder off hoer knechten mogen sij schutten gelijk die zwaerne.

¹⁾ „Dauberieu“ staat er boven geschreven.

8. Jtem soc wie dat behoeft wat te tijnmeren an huijs berch schuijff off scaep schot dat sal hij den zwaeren te kennen gheuen Ende die sal hem wijsen wat hij houwen sall.

9. Jtem soe en sall nijemant tuderen noch hueden in den Essche beneden den weghe die ten achtercote gheijt bijlanges der heghe of op geenen stoppelen inden voorss heghe van meijdach an also lange also lange [sic] als daer saet op den Essche staet gemeijt of ongemeijt to elcker tijt bij I pont.

10. Jtem als dat saet van den Essche is so en sall daer nijemant peerde koene of runder etc. hebben daer en sij een hijerder bij Elck stucke dat onghuet geit bij $\frac{1}{2}$ pont.

11. Jtem die zwoerne sullen schutten dat guet dat wten dam koemt over die regge dat sij peert off koe etc. bij $\frac{1}{2}$ pont.

12. Jtem so sullen wtheimessche heetwaghe ne ende scape ende turff bekoeren ende brengen dat die Erffgeuamen an bij I pont.

13. Jtem anno LXXI ouerdroegen die Erffgen. dat nijemant vanden Erffgen. of meijers turff en wech geuen noch vercopen en sall die in onser mercken gegraven is elck voeder bij I pont.

14. Jtem die zwoeren moghen hem to hulpe eijsschen I II of III oftet hem noet sij als sij wijllen guet schutten ofte gaen panden elck bij I oirt van I pont.

15. Jtem die Erffgen. van Archum sollen alle Jair comen toe Archum des maendages na meijdach voir x vren bij een heeren ff ende verlos hoer stemmes op die tijt ofte eenen stemmighen man in sijn stede volmacht Ten weer saeck dat die gesworen dessen dach verlengden om een noetdruftige saicke ende dat solden

die geswoerne ter gueder tijt den Erffgen. laeten wetten bij hoer meijers bij I heren pont.

16. Jtem die buten zwoerne sullen alle Jaer ten minneste II oft III werff to Archem comen bij I ff̄ ende dan sullen sij doen der mercken beste na inholt desser cedulen.

17. Jtem worde ijmant vanden Erffgen. off bueren to zwoerne gecoren ende daer gheeijschet worde dat hij sijnen eet doen solde nader merken wijlkoer ende des nijet doen en wolde die breke twee olde schilde ende dat ander Jaer sal hij die eerste wesen.

18. Jtem dit is der Zwoerne eet Dat sij tot dessen jairen verwaren sullen der merken recht ende wilkoer ende oic schutten ende bekueren als sije in desser cedulen beschr(even) vinden, ende dat en sullen sije nijet laeten om maechscop off swagerscop noch om lieff noch om leet noch om mede noch om gaue dat hem god alsoe helpe ende sijn hillighen.

19. Jtem wijc op der zwoeren eet spreeckt die breket II olde schilde daer toe sall hij den zwoerne beteringe doen ende off ijmant den zwoerne smelicke woerde geue die broket I ff̄.

20. Jtem inden holte salmen nijet plaggen noch ijtes meijen bij I pont.

21. Jtem op elcke waere machmen holden IIII vierdel olde schapen ende nijet meer elc scaep op I oirt pondes soe vake als dair ijmnat van bekuert wert.

22. Jtem eens of twe werff sullen die buten zwoeren die scaepe tellen bij I ff̄.

23. Jtem VIII dage voir mej en sall nijemant scape hebben inden heghe elck drop op I pont alsoe vake als mense dair in drijft Ende desgelijcken VIII dage na middes mej en sal nijemant hueden opten marssehe bij der seluer penen.

24. Jtem soe en sall een meijer gheen lant verdoen to seijen noch to weijden ijmande die buten der marcke van Archem geseten is bij een olden schilt. Ende nochtant en salt van geenre weerde swesen Meer die maet die Claes ter Nijerbrugghen nu besidt laten de Erfgen. toe.

25. Jtem also vroe als men siet enen gat in den essche tuijn Dat is een olden vleemschen Ende die zwaerne sullen van stonden an dat bijden to maken des eersten dages bij $\frac{1}{2}$ botken des anderen bij I botken des derdendages bij II botken alle dage dubbelt hent ter tijt dattet gemaect is Ende mochte die gene die den tuijn hoeret bewijsen dattet ouerslachtich goet gedaen had so solde die gheene die dat guet hoert die broicke gelden ende weder maken bij derseluer peenen voirsz. Ende worde ijmandes guet inden essche geschuttet ende hij bewijsen mocht dattet doer een tuijn gegaen were die een gat hadde so solde die den tuijn hoert die brocke gelden.

26. Jtem Elck peert of ruit is I vleemsche Een scaep I stuuer ende een verken $\frac{1}{2}$ st. also vake als men dat wroeghet ende ouerslachtich guet is dubbelt boete ende bij nachte is dat ock dubbelt.

27. Jtem die bueren sollen alle saterdage omtrent den ommeganck vander sonnen toe buerbrincke gaen elck bij I vleemsch vnde die nijet to huijs en is die mach eenen in sijn stede senden.

28. Jtem die broeke sullen die geswoernen inwinnen biunen XIII dage ende die bueren zullen mitten zwoernen gaen ende halen pande of gelt ende wie mitten zwoernen niet gaen en will die breeckt I st. den sullen si oick van stunden an daer voer panden ende dit gennegen sij verteeren Ende wie pande geuen

en wil die breckt I pont Ende dan sullen die binnen zwoerne dat den buten zwoerne anbrengen ende die sullen dat inwinnen.

29. Die zwoerne sullen die brueke opleggen ende senden alle Jaer des saterdages te voeren enen wagen to Swoll bij eenre peene van een tonne bijers totten gemeenen erfſgen. behoef.

30. Jtem inden Jaere van lxxiii ouerdroegen die Erfſgen. datmen inden essche wel holden mach op dat stucke daermen op bouwet die selue peerden off ossen daer sije mede bouwen.

31. Jtem die vercken salmen omme hueden voerden winterrogge van sainte michiel an thent toe mej ende die niet hoeden en wolde dic brecke des eersten dages I oirt ff des anderen dages $\frac{1}{2}$ pont ende des derden dages sullen die zwoerne panden voor enen pont ende daer to sall hij gelden alden broecke die daer en binnen geschiede.

32. Jten Soe wije een hecke open laet anden essche of anden maden die breket eenen olden vleemschen ende wes kuer off schade dair bouen schuijt sall hij daer to gelden ten waer dattet Esslach waer.

33. Jtem nijemant sall ganse holden in onse mercken na mej hent sunte michael elcke gans bij enen botken.

34. Jtem int Jaer ons heren xvc ende drie ouerdroegen die erfſgen. dat nijemant scape holden sall opten roggen bij een tonne bijers soe vake alsmen de becoert.

35. Jtem int Jair ons heren xvc ende xi hebben auerdragen die Erfſgen. dat in die swinselar sal nijemant holt houwen als in die hagen.

36. Jtem int Jair etc. xv is auercamen bij den ge-

meenen Erffgen. dat die zwaren sullen oiren broecke inmanen alle maenden bij I ff.

37. Jtem int Jair etc. xxvii is auerkomen dat elck mejer sall alle Jair potten $\frac{1}{2}$ vierendel willigen poten woer hem dat belieuet ende elck dat hij pottet sal hij mogen houwen.

38. Jnt Jaer etc. xxix is auerkomen dat nijemant sall wthemsche scape weijden elck scaep op $\frac{1}{2}$ st. alle dage.

39. Jtem noch is auerkomen dat gheene mejers sullen saet geuen mitten stroe dan den koster en den schulten.

40. Jnt iair etc. xxx is auerkomen bij den gemeenen Erffgen. dat een ijgelyck erffgen. op die holt-sprake seluen sal dair comen of eenen volmachtich seicken bij een pene van I tonne bijers van den mejer to manen.

41. Jtem anno etc. xxxi op die holtsprake hebben auerdragen die erfgn. mitten buren datmen dat ionge holt sal waeren ende wie dat daer enige lade breket sal hebben gebroicken een olden schilt ende wije dat anbrenghet sal hebben eenen snaphaen ende men sal geen goet hoeden inden holte daer dat scade mach doen.

42. Ende oick salmen die scape haer hagen holden van mej tot sancte michael bij den seluen broicke etc.

43. Jtem men sal geene beeste scape vercken gansen of runderen opten esch driuen ofte laten gaen eer alden rogge vanden lande is ingevoert elck bist of gans bij I br. st.

44. Jtem jnt Jaer etc. xxxi op die holtsprake heft procurator vant berch cloister gecoft een stucken landes bij die helle an die regge voir I tonne bijrs van xxv st. hol

45. Dijt sijnnen die waertal in Archem.

Jtem buting	II	waren berch cloester ¹⁾
loueling	I	waer Joan Wicherzen
Camphuis	I	waer gosen ten dam
Joan ten haue	II	waer
Ameling	I ^{1/2}	waer ghijse koninx
boenhues	^{1/2}	waer Wolff van Itterssum ²⁾
Hoeffsaet	I ^{1/2}	waer Joan wicherzen
Namijng	I	waer Roelof na
loehuijs	I	waer hil ge, te ommen
helle	I	waer berch cloester
nijenhuijs	I	waer Thomas knoppert ³⁾
Strumijng	I ^{1/2}	waer Thomas knoppert ³⁾
praefst	I	waer rechteren

tsamen XVI waren.

¹⁾ De namen, die achter het woord „waer” staan, zijn latere eigenaars.

²⁾ „Geert Lukenz” stoud er eerst.

³⁾ „Gosen ten Dam” stoud er eerst.